

F. Nielsen: Jeg vil kun tillade mig den Bemærkning, at naar jeg bragte § 80 og Fortolkningen deraf paa Dmtale, var det, fordi vor høitæredede Formand havde erklæret, at hele Lovens samt dens enkelte Dele sættes under Forhandling, og fordi Udvalget i sin Betænkning indtrykkelig har indlæst sig paa dette Punkt.

Formanden: Maa jeg strax bemærke til den ærede Tale, at jeg ikke har sat Loven i dens Heelhed, men alle dens enkelte Paragrafer under Forhandling. Det ligger ligesom i Forretningsordenen og kunde ikke være anderledes. Den ærede Landstingsmand har fremdeles Ordet.

F. Nielsen: Jeg troede, at da Betænkningen omtalte dette vigtige Punkt, og det var første Gang, denne Betænkning var under Forhandling, maatte jeg ogsaa være berettiget til at berøre det og til at benægte den Fortolkning, som der var fremsat. — Jeg skal tillade mig i al Korthed at berøre et andet Punkt, med Hensyn til hvilket jeg maa slutte mig til den ærede Ordfører. Naar den høitæredede Minister har meent, at Kirkens Lære kunde drages med Lind under den lovgivende Magt, da kan jeg umuligt troe, at det skulde forholde sig saaledes. Den evangelist-lutherste Kirke er ved Grundloven anerkjendt som Folkkirke; den har sin Lære udtalt i den augsburgske Bekjendelse, og denne Lære kan aldrig blive gjort til Gjenstand for nogensomhelst Ordning eller Forandring ved Lov.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det er imidlertid klart, at der i Kirken kan blive reist Spørgsmaal om, hvad der er Kirkens Lære, og hvad der ikke er dens Lære, og at saadanne Spørgsmaal kunne behøve en Afgjørelse. Saaledes vil den danske Folkkirke kunne vedblive at være den evangelist-lutherste Kirke, selv om den bestemmer sig til at antage formula Concordiæ ved Siden af den augsburgske Konfession. Selvfølgelig kan der ikke være Tale om, at der ved en Lov, udkommen gjennem Rigsdagen, skulde bestemmes, hvad Læren er eller indeholder, men derimod maatte en Ordning af

Kirken vel kunne bestemmes, hvorledes Spørgsmaal om Lærens Regel i paakommende Tilfælde skulde afgjøres, hvorledes Forandringer og Beslutninger i Henseende til Lærens Regel i Kirken skulde kunne vedtages, og jeg mener derfor, at den Kirkeforsætning, som Lovens i Grundlovens § 80, ogsaa maatte indeholde blandt Andet en Bestemmelse af de Autoriteter, som skulde afgjøre, og de Former, under hvilke det skulde afgjøres, hvad der skulde ansees som Kirkens Lære.

Ordføreren: Jeg maa paa det Allerbestemteste gjøre Indsigelse imod denne Fortolkning af Grundlovens § 80, ikke fordi jeg troer, at den vil have vigtige praktiske Følger, men fordi den virkelig er mig aldeles ubegribelig. Dersom vi mene, at „Kirkens Forsætning“ ogsaa indbefatter dens Lære og Ritus, saa er man berettiget til, istædtfor Paragrafens Ord at sætte „Kirkens Forsætning, berunder indbefattet dens Lære og Ritus, ordnes ved Lov“ eller „Kirkens Lære og Ritus bestemmes ved Lov“, det vil sige af Kongen og Rigsdagen i Forening. Det mener jeg, har aldrig været og kan aldrig være Meningen af denne Paragraf.

Safs: Jeg skal ikke forlænge Debatten angaaende Grundlovens § 80, da jeg maatte vil faae Leilighed til en anden Gang at høre mig noget bestemt om de Fortolkninger af denne Paragraf, der ere fremsatte fra forskjellige Sider; kun skal jeg tillade mig den eneste Bemærkning, at Udtrykket „Folkkirke“ forstaaer jeg saaledes, at den evangelist-lutherste Kirke kun bærer dette Navn, saalænge som den største Deel af Befolkningen betjender sig til den; skulde det skee, at den største Deel af Befolkningen ophørte at betjende sig til den, da vilde den dermed eo ipso ophøre at være Folkkirke. — Med Hensyn til de mange Betænkneligheder, der ere fremkomne ved at tillade fri Altergang i en Kirke, maa jeg gjøre den samme Bemærkning, som jeg alt for mange Aar siden fremkom med paa et Landemøde, den nemlig, at der efter den bestaaende Kirkeforsætning Intet er til Hinder for, at en Præst, naar han besøger en Familie i et fremmed Sogn, for at uddele